

زنان و روشنفکری در رمان معاصر مصر (بررسی موردی؛ رمان «الصرخه» از رضوی عاشور)

کبری روشنفکر^۱

دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

سمیرا حیدری راد^۲

دانشجوی کارشناسی ارشد، زبان و ادبیات عربی دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

ادبیات بستری مناسب برای آفریدن شخصیت‌های بزرگ و نشان دادن دنیای درونی‌شان است. روشنفکر شخصیتی است با یک قوه ذهنی وقف شده برای فهماندن، مجسم کردن و تبیین یک پیام یا اندیشه هم برای همگان و هم به همگان. رضوی عاشور از جمله نویسندگان معاصر مصری است که در سال‌های پایانی عمر خویش به تألیف زندگی‌نامه خود و پیوند بیماری‌اش با مهم‌ترین حادثه تاریخی مصر که ربیع عربی نامیده می‌شود، پرداخته است. این پژوهش بر آن است تا با روش توصیفی-تحلیلی بر اساس آراء ادوارد سعید راجع به روشنفکران و کاربست آن از دریچه نقد فمینیستی به تحلیل دیدگاه شخصیت زن روشنفکر مصری ضمن بررسی رمان «الصرخه» پردازد. مهم‌ترین نتایج به دست آمده عبارتند از: رضوی عاشور دغدغه زن معاصر عرب را امور خانه و فرزندان نمی‌داند بلکه فراتر رفته و به بیان مسائل سیاسی جامعه ی مصر، دغدغه تعیین حق سرنوشت خویش، همزمان با دست و پنجه نرم کردن با بیماری سرطان می‌پردازد. خواننده از دریچه نگاه شخصیت زن روشنفکر به ارزش وجودی زن معاصر و سهم بسزای وی در به ثمر نشستن انقلاب‌های بزرگی چون انقلاب مصر پی می‌برد.

واژگان کلیدی

زن، روشنفکر، رمان مصر، رضوی عاشور، الصرخه.

1. kroshan@modares.ac.ir

2. s.heidarirad@modares.ac.ir